สำนักงานประกันสังคม

สถานการณ์การประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย เนื่องจากการทำงาน ปี 2559 - 2563

สำนักงานกองทุนเงินทดแทน สำนักงานประกันสังคม

กระทรวงแรงงาน

สถานการณ์การประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน ปี 2559 - 2563

ประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ 103 ลงวันที่ 16 มีนาคม 2515 กำหนดให้มีกองทุนเงินทดแทนในกรมแรงงาน กระทรวงมหาดไทย และเมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2537 พระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. 2537 มีผลบังคับใช้ โดยให้มีกองทุนเงินทดแทนในสำนักงานประกันสังคม กระทรวงแรงงาน เพื่อเป็นกองทุนจ่ายเงินทดแทนแก่ลูกจ้างแทนนายจ้าง ในกรณีที่นายจ้างต้องจ่ายเงินทดแทน เมื่อลูกจ้างประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย สูญเสียอวัยวะ สูญหาย หรือถึงแก่ความตายเนื่องจากการทำงาน หรือจากโรคซึ่งเกิดขึ้นตามลักษณะหรือสภาพของงานหรือเนื่องจากการทำงาน และเป็นหลักประกันให้ลูกจ้างที่ประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน ได้รับเงินทดแทนเพื่อเลี้ยงดูตนเองและครอบครัวในขณะที่ขาดรายได้ประจำ โดยได้รับเต็มตามสิทธิที่กฎหมายกำหนดไว้ และเมื่อวันที่ 9 มีนาคม 2561 ได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติเงินทดแทน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2561 ซึ่งได้ขยายความคุ้มครองไปสู่ลูกจ้างของส่วนราชการ ลูกจ้างของรัฐบาลต่างประเทศ องค์การระหว่างประเทศที่มีการจ้างงานในประเทศไทย และลูกจ้างของนายจ้างที่ดำเนินกิจการไม่แสวงหากำไร ลูกจ้างของกิจการเพาะปลูก ประมง ป่าไม้ และเลี้ยงสัตว์ที่ไม่ได้ใช้ลูกจ้างตลอดทั้งปี และไม่มีงานลักษณะอื่นรวมอยู่ด้วย ทำให้ลูกจ้างได้รับความคุ้มครองจากกองทุนเงินทดแทนเพิ่มขึ้นหนึ่งล้านกว่าคน มีผลให้ลูกจ้างในความคุ้มครอง มีหลักประกันที่มั่นคง มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

ตั้งแต่ปี 2559 - 2563 มีจำนวนนายจ้าง และจำนวนลูกจ้างเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยปี 2559 มีจำนวนนายจ้าง 363,112 ราย จำนวนลูกจ้าง 9,449,984 ราย และในปี 2563 จำนวนนายจ้างเพิ่มขึ้นเป็น 431,392 ราย จำนวนลูกจ้างเพิ่มขึ้นเป็น 11,153,697 ราย (ที่มา : กองวิจัยและพัฒนา)

สถานการณ์การประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน ปี 2559 – 2563 พบว่า จำนวนลูกจ้างประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงานลดลง โดยปี 2559 มีลูกจ้างประสบอันตราย 89,488 ราย และลดลงเป็น 85,533 ราย ในปี 2563 และเมื่อพิจารณาถึงความรุนแรงของการประสบอันตราย พบว่า ส่วนใหญ่เป็นกรณีหยุดงานไม่เกิน 3 วัน ร้อยละ 68.10 ต่อปี รองลงมา คือ กรณีหยุดงานเกิน 3 วัน ร้อยละ 30.03 ต่อปี กรณีสูญเสียอวัยวะบางส่วน ร้อยละ 1.17 ต่อปี กรณีตาย ร้อยละ 0.69 ต่อปี และกรณีทุพพลภาพ ร้อยละ 0.02 ตามลำดับ

อัตราการประสบอันตรายจากการทำงาน ต่อลูกจ้าง 1,000 ราย พบว่า ปี 2559 - 2563 มีแนวโน้มลดลง คือ กรณีนับจำนวนการประสบอันตรายทุกความรุนแรง ลดลงเฉลี่ยร้อยละ 8.45 ต่อปี โดยปี 2559 อัตราการประสบอันตรายเท่ากับ 9.47 รายต่อพันราย และลดลงอยู่ที่ร้อยละ 7.67 รายต่อพันราย ในปี 2563 กรณีร้ายแรง ลดลงเฉลี่ยร้อยละ 4.79 ต่อปี โดยปี 2559 อัตราการประสบอันตรายเท่ากับ 3.04 รายต่อพันราย และลดลงอยู่ที่อัตรา 2.45 รายต่อพันราย ในปี 2563

การประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงานของลูกจ้าง ปี 2559 - 2563 พบว่า ส่วนใหญ่เกิดขึ้นในจังหวัด กรุงเทพมหานครมากที่สุด เฉลี่ยร้อยละ 26.77 ต่อปี สาเหตุที่ทำให้ลูกจ้างประสบอันตรายสูงสุด คือ วัตถุหรือสิ่งของตัด/บาด/ทิ่มแทง เฉลี่ยร้อยละ 24.11 ต่อปี สิ่งที่ทำให้ลูกจ้างประสบอันตรายสูงสุด คือ วัตถุหรือสิ่งของ เฉลี่ยร้อยละ 42.61 ต่อปี อวัยวะที่ลูกจ้างประสบอันตรายสูงสุด คือ นิ้วมือ/นิ้วหัวแม่มือ เฉลี่ยร้อยละ 29.84 ต่อปี ผลของการประสบอันตรายที่เกิดขึ้นกับลูกจ้างสูงสุด คือ บาดแผลลึก เฉลี่ยร้อยละ 42.01 ต่อปี กลุ่มอายุของลูกจ้างที่ประสบอันตรายสูงสุด คือ กลุ่มอายุระหว่าง 25 - 29 ปี เฉลี่ยร้อยละ 18.06 ต่อปี ขนาดสถานประกอบการที่มีลูกจ้างมากกว่า 1,000 คน มีการประสบอันตรายสูงสุด เฉลี่ยร้อยละ 22.70 ต่อปี ตำแหน่งหน้าที่ที่มีจำนวนการประสบอันตรายสูงสุด คือ ผู้ปฏิบัติงานในโรงงาน ผู้ควบคุมเครื่องจักร และผู้ปฏิบัติงานด้านการประกอบ เฉลี่ยร้อยละ 26.78 ต่อปี และโรคที่เกิดขึ้นตามลักษณะหรือสภาพของงานหรือเนื่องจากการทำงานที่เกิดกับลูกจ้างสูงสุด คือ โรคระบบกล้ามเนื้อและโครงสร้างกระดูกที่เกิดขึ้นเนื่องจากการทำงานหรือสาเหตุจากลักษณะงานที่จำเพาะหรือมีปัจจัยเสี่ยงสูงในสิ่งแวดล้อมการทำงาน เฉลี่ยร้อยละ 1.50 ต่อปี

ในปี 2560 สำนักงานประกันสังคมได้มีการปรับเปลี่ยนรหัสกิจการจาก 4 หลัก (ประเภทกิจการกองทุนเงินทดแทน) จำนวน 16 หมวด 131 รหัส เป็น 5 หลัก จำนวน 21 หมวดใหญ่ 1,091 รหัส ตามการจัดประเภทมาตรฐานอุตสาหกรรม (ประเทศไทย) ปี 2552 (Thailand Standard Industrial Classification : TSIC 2009) โดยประเภทกิจการที่มีการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงานสูงสุด ปี 2559 - 2563 แบ่งเป็น ดังนี้

(1) ปี 2559 ประเภทกิจการก่อสร้าง (ประเภทกิจการกองทุนเงินทดแทน) มีการประสบอันตรายสูงสุด เฉลี่ยร้อยละ 7.97 ต่อปี

(2) ปี 2560 - 2563 ประเภทกิจการการก่อสร้างอาคารที่พักอาศัย (ประเภทมาตรฐานอุตสาหกรรมประเทศไทย) มีการประสบอันตรายสูงสุด เฉลี่ยร้อยละ 3.24 ต่อปี

ขอบข่ายความคุ้มครอง

1. จำนวนนายจ้าง

ปี 2559 - 2563 จำนวนนายจ้างเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยปี 2559 มีจำนวนนายจ้าง 363,112 ราย และปี 2563 มีจำนวนนายจ้าง 431,392 ราย คิดเป็นอัตราเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 4.45 ต่อปี

แผนภูมิที่ 1 จำนวนนายจ้าง ปี 2559 - 2563

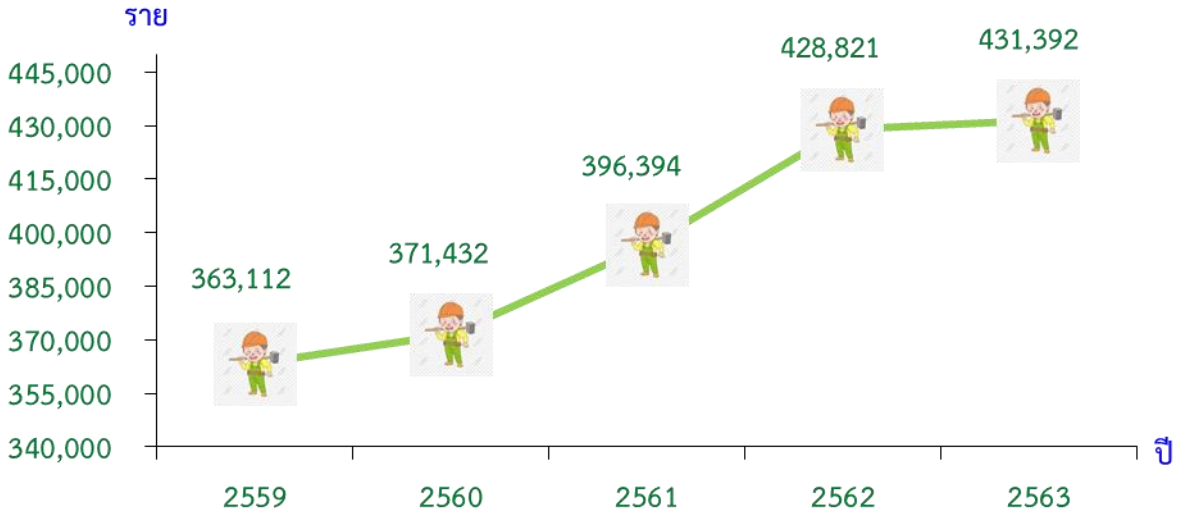

ที่มา : กองวิจัยและพัฒนา

2. จำนวนลูกจ้าง

ปี 2559 - 2563 จำนวนลูกจ้างเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยปี 2559 มีจำนวนลูกจ้าง 9,449,984 ราย และปี 2563 มีจำนวนลูกจ้าง 11,153,697 ราย คิดเป็นอัตราเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 4.40 ต่อปี

แผนภูมิที่ 2 จำนวนลูกจ้าง ปี 2559 - 2563

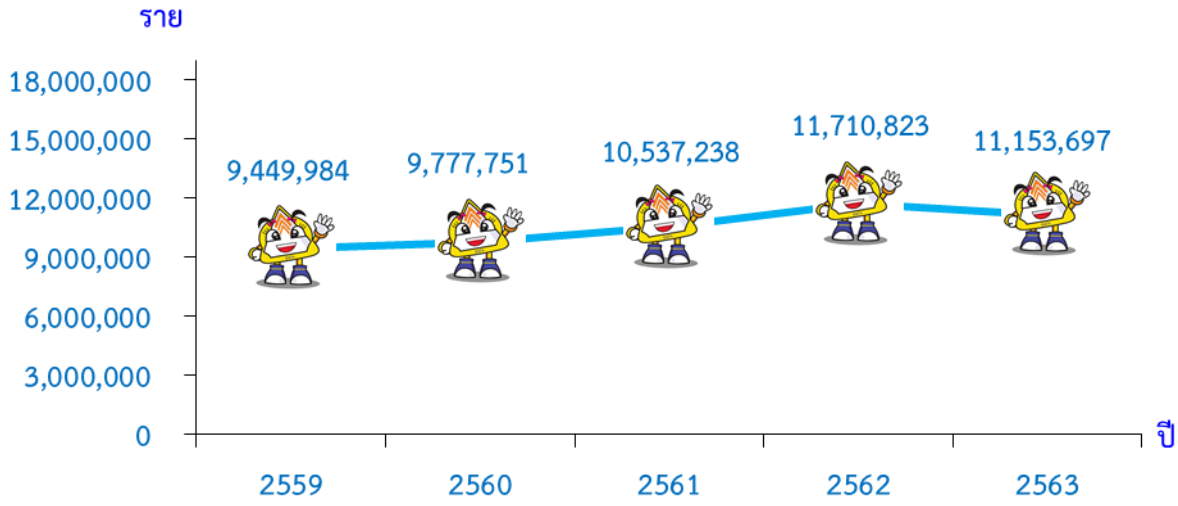

ที่มา : กองวิจัยและพัฒนา

การวินิจฉัยเงินทดแทน

สำนักงานกองทุนเงินทดแทน วิเคราะห์ข้อมูลสถิติการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงานของลูกจ้าง ปี 2559 - 2563 สรุปได้ดังนี้

1. จำนวนการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน

ปี 2563 มีการวินิจฉัยเรื่องการประสบอันตรายทั้งหมด จำนวน 85,533 ราย ลดลงจากปี 2562 จำนวน 94,906 ราย หรือร้อยละ 9.88

แผนภูมิที่ 3 จำนวนการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน ปี 2559 - 2563

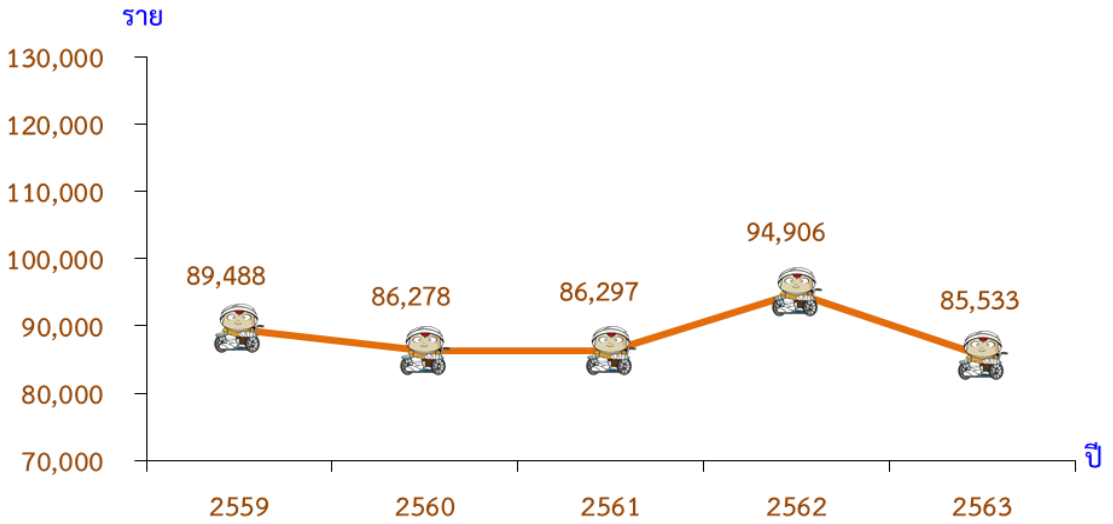

ตารางที่ 1 จำนวนการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงานจำแนกตามความรุนแรง ปี 2559 - 2563

ปี	ความรุนแรง											
	ตาย		ทุพพลภาพ		สูญเสียอวัยวะบางส่วน		หยุดงานเกิน 3 วัน		หยุดงานไม่เกิน 3 วัน		รวมทั้งสิ้น	
	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
2559	584	0.65	12	0.01	1,290	1.44	26,829	29.98	60,773	67.91	89,488	100.00
2560	570	0.66	17	0.02	1,200	1.39	25,820	29.93	58,671	68.00	86,278	100.00
2561	568	0.66	13	0.02	1,226	1.42	25,303	29.32	59,187	68.58	86,297	100.00
2562	639	0.67	13	0.01	1,211	1.28	27,812	29.30	65,231	68.73	94,906	100.00
2563	588	0.69	14	0.02	1,005	1.17	25,682	30.03	58,244	68.10	85,533	100.00
เฉลี่ย 5 ปี	590	0.67	14	0.02	1,186	1.34	26,290	29.71	60,421	68.27	88,501	100.00

จากตารางที่ 1 ปี 2559 - 2563 จำนวนการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงานจำแนกตามความรุนแรงเฉลี่ย พบว่า ส่วนใหญ่เป็นความรุนแรงกรณีหยุดงานไม่เกิน 3 วัน เฉลี่ยร้อยละ 68.27 ต่อปี รองลงมา คือ กรณีหยุดงานเกิน 3 วัน เฉลี่ยร้อยละ 29.71 ต่อปี กรณีสูญเสียอวัยวะบางส่วน เฉลี่ยร้อยละ 1.34 ต่อปี กรณีตาย เฉลี่ยร้อยละ 0.67 ต่อปี และกรณีทุพพลภาพ มีสัดส่วนน้อยที่สุด เฉลี่ยร้อยละ 0.02 ต่อปี ของจำนวนลูกจ้างที่ประสบอันตรายจากการทำงานทั้งหมด ตามลำดับ

แผนภูมิที่ 4 กรณีตาย

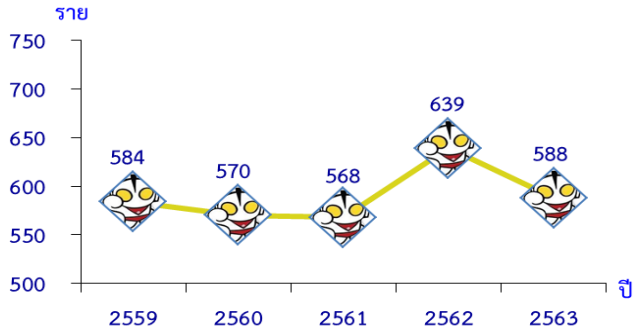

แผนภูมิที่ 5 กรณีทุพพลภาพ

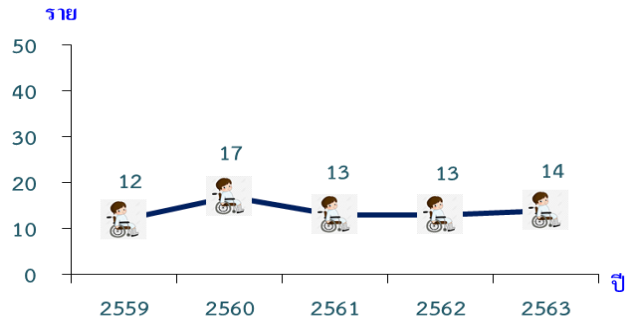

แผนภูมิที่ 6 กรณีสูญเสียอวัยวะบางส่วน

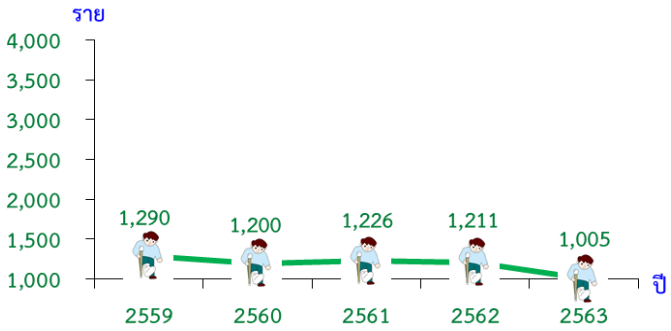

แผนภูมิที่ 7 กรณีหยุดงานเกิน 3 วัน

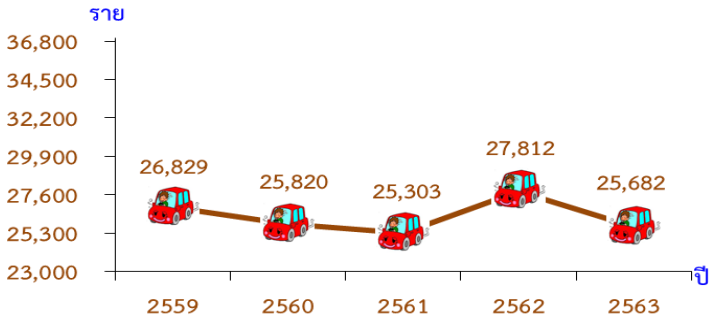

แผนภูมิที่ 8 กรณีหยุดงานไม่เกิน 3 วัน

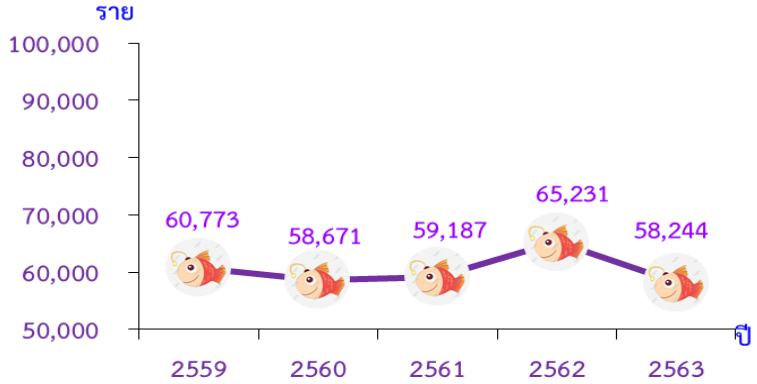

2. อัตราการประสบอันตรายต่อลูกจ้าง 1,000 ราย

อัตราการประสบอันตรายจากการทำงานต่อลูกจ้าง 1,000 ราย คำนวณได้จากจำนวนการประสบอันตรายทั้งหมดใน 1 ปี หารด้วยจำนวนลูกจ้างที่อยู่ในความคุ้มครองกองทุนเงินทดแทนทั้งหมด ณ สิ้นปี คูณด้วย 1,000

การคำนวณอัตราการประสบอันตรายต่อลูกจ้าง 1,000 ราย แบ่งเป็น 2 กรณี

1. นับจำนวนการประสบอันตรายทุกกรณีความรุนแรง (ตาย ทุพพลภาพ สูญเสียอวัยวะบางส่วน หยุดงานเกิน 3 วัน หยุดงานไม่เกิน 3 วัน)
2. นับจำนวนการประสบอันตรายกรณีร้ายแรง (ตาย ทุพพลภาพ สูญเสียอวัยวะบางส่วน หยุดงานเกิน 3 วัน)

ปี 2559 - 2563 อัตราการประสบอันตรายต่อลูกจ้าง 1,000 ราย (รวมทุกกรณีความรุนแรง) มีแนวโน้มลดลงเฉลี่ยร้อยละ 8.19 ต่อปี โดยปี 2559 อัตราการประสบอันตราย เท่ากับ 9.47 รายต่อพันราย และลดลงอยู่ที่อัตรา 7.67 รายต่อพันราย ในปี 2563

สำหรับอัตราการประสบอันตรายต่อลูกจ้าง 1,000 ราย (กรณีร้ายแรง) มีแนวโน้มลดลงเช่นกัน เฉลี่ยร้อยละ 4.81 ต่อปี โดยปี 2559 อัตราการประสบอันตราย เท่ากับ 3.04 รายต่อพันราย และลดลงอยู่ที่อัตรา 2.45 รายต่อพันราย ในปี 2563

แผนภูมิที่ 9 อัตราการประสบอันตรายต่อลูกจ้าง 1,000 ราย ปี 2559 - 2563

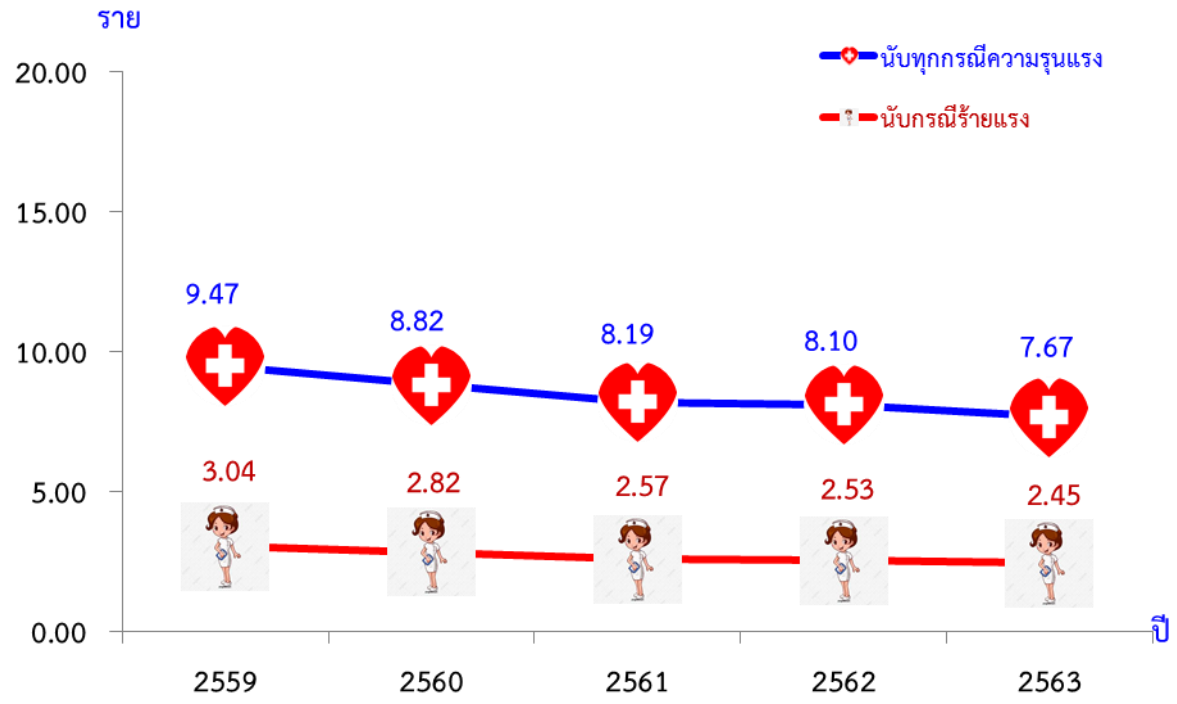

3. ลักษณะการประสบอันตรายของลูกจ้าง จำแนกตามประเด็นที่สำคัญ ดังนี้

3.1 จังหวัด

พบว่า จังหวัดที่มีจำนวนลูกจ้างประสบอันตรายสูงสุด 5 อันดับแรกของปี 2559 – 2563 คือ (1) จังหวัดกรุงเทพมหานคร เป็นจังหวัดที่มีจำนวนการประสบอันตรายสูงสุด โดยเฉลี่ย 5 ปี มีลูกจ้างประสบอันตราย จำนวน 118,458 ราย คิดเป็นร้อยละ 26.77 ต่อปี ของจำนวนการประสบอันตรายทั้งหมด (2) จังหวัดสมุทรปราการ มีลูกจ้างประสบอันตรายจำนวน 60,552 ราย คิดเป็นร้อยละ 13.68 ต่อปี (3) จังหวัดชลบุรี มีลูกจ้างประสบอันตรายจำนวน 29,944 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.77 ต่อปี (4) จังหวัดสมุทรสาคร มีลูกจ้างประสบอันตรายจำนวน 27,806 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.28 ต่อปี และ (5) จังหวัดปทุมธานี มีลูกจ้างประสบอันตรายจำนวน 19,467 ราย คิดเป็นร้อยละ 4.40 ต่อปี

แผนภูมิที่ 10 จังหวัดที่มีจำนวนการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน สูงสุด 5 อันดับแรก ปี 2559 – 2563

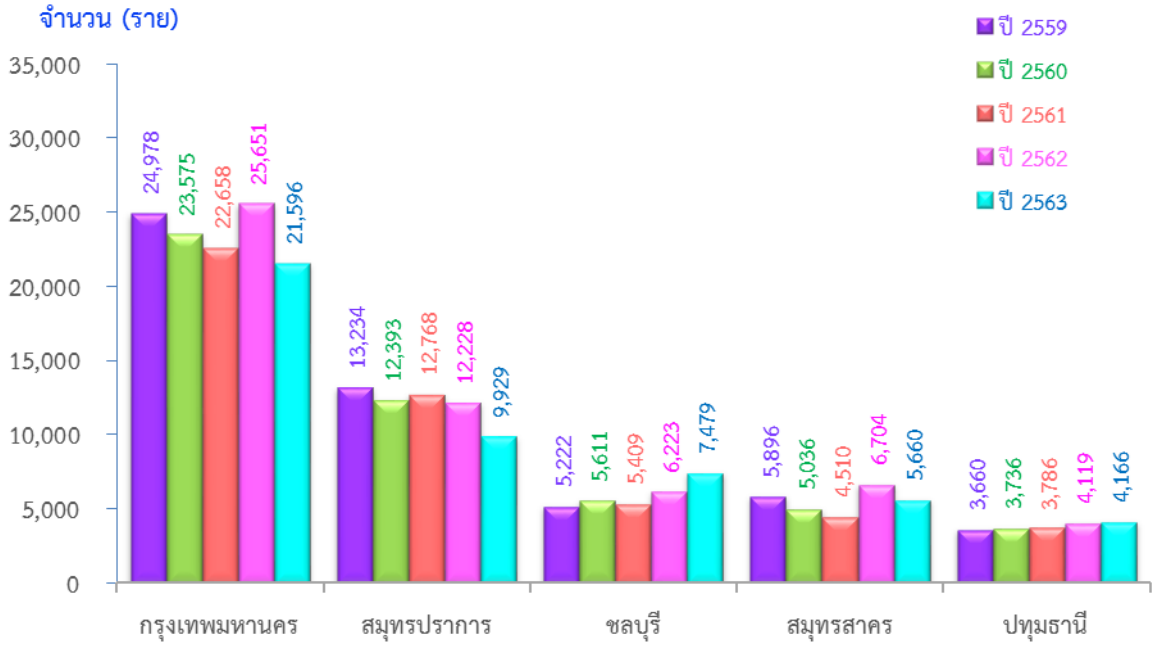

3.2 สาเหตุที่ประสบอันตราย

พบว่า สาเหตุที่ทำให้ลูกจ้างประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงานสูงสุด 5 อันดับแรก ปี 2559 – 2563 คือ (1) วัตถุหรือสิ่งของตัด/บาด/ทิ่มแทง เป็นสาเหตุหลักของการประสบอันตราย โดยเฉลี่ย 5 ปี มีลูกจ้างประสบอันตราย จำนวน 106,668 ราย คิดเป็นร้อยละ 24.11 ต่อปี ของจำนวนการประสบอันตรายทั้งหมด (2) วัตถุหรือสิ่งของพังทลาย/หล่นทับ มีลูกจ้างประสบอันตราย จำนวน 71,130 ราย คิดเป็นร้อยละ 16.07 ต่อปี (3) วัตถุหรือสิ่งของกระแทก/ชน มีลูกจ้างประสบอันตราย จำนวน 60,779 ราย คิดเป็นร้อยละ 13.74 ต่อปี (4) วัตถุหรือสิ่งของหรือสารเคมีมีกระเด็นเข้าตา มีลูกจ้างประสบอันตราย จำนวน 51,142 ราย คิดเป็นร้อยละ 11.56 ต่อปี และ (5) วัตถุหรือสิ่งของ หนีบ/ดึง มีลูกจ้างประสบอันตราย จำนวน 35,633 ราย คิดเป็นร้อยละ 8.05 ต่อปี

แผนภูมิที่ 11 สาเหตุที่ทำให้ลูกจ้างประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน สูงสุด 5 อันดับแรก ปี 2559 – 2563

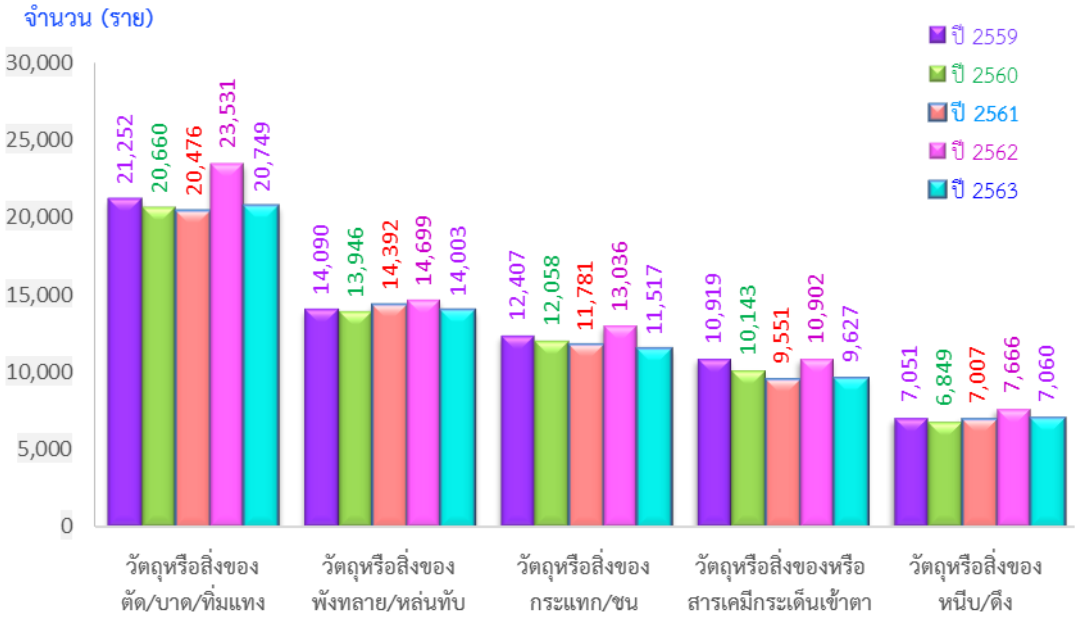

3.3 สิ่งที่ทำให้ประสบอันตราย

พบว่า สิ่งที่ทำให้ลูกจ้างประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงานสูงสุด 5 อันดับแรก ปี 2559 – 2563 คือ (1) วัตถุหรือสิ่งของ โดยเฉลี่ย 5 ปี มีลูกจ้างประสบอันตราย จำนวน 188,535 ราย คิดเป็นร้อยละ 42.61 ต่อปี ของจำนวนการประสบอันตรายทั้งหมด (2) เครื่องมือ มีลูกจ้างประสบอันตราย จำนวน 60,425 ราย คิดเป็นร้อยละ 13.66 ต่อปี (3) เครื่องจักร มีลูกจ้างประสบอันตราย จำนวน 58,320 ราย คิดเป็นร้อยละ 13.18 ต่อปี (4) สภาพแวดล้อมเกี่ยวกับการทำงาน มีลูกจ้างประสบอันตราย จำนวน 38,248 ราย คิดเป็นร้อยละ 8.64 ต่อปี และ (5) อาคารหรือสิ่งก่อสร้าง มีลูกจ้างประสบอันตราย จำนวน 25,856 ราย คิดเป็นร้อยละ 5.84 ต่อปี

แผนภูมิที่ 12 สิ่งที่ทำให้ลูกจ้างประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน สูงสุด 5 อันดับแรก ปี 2559 – 2563

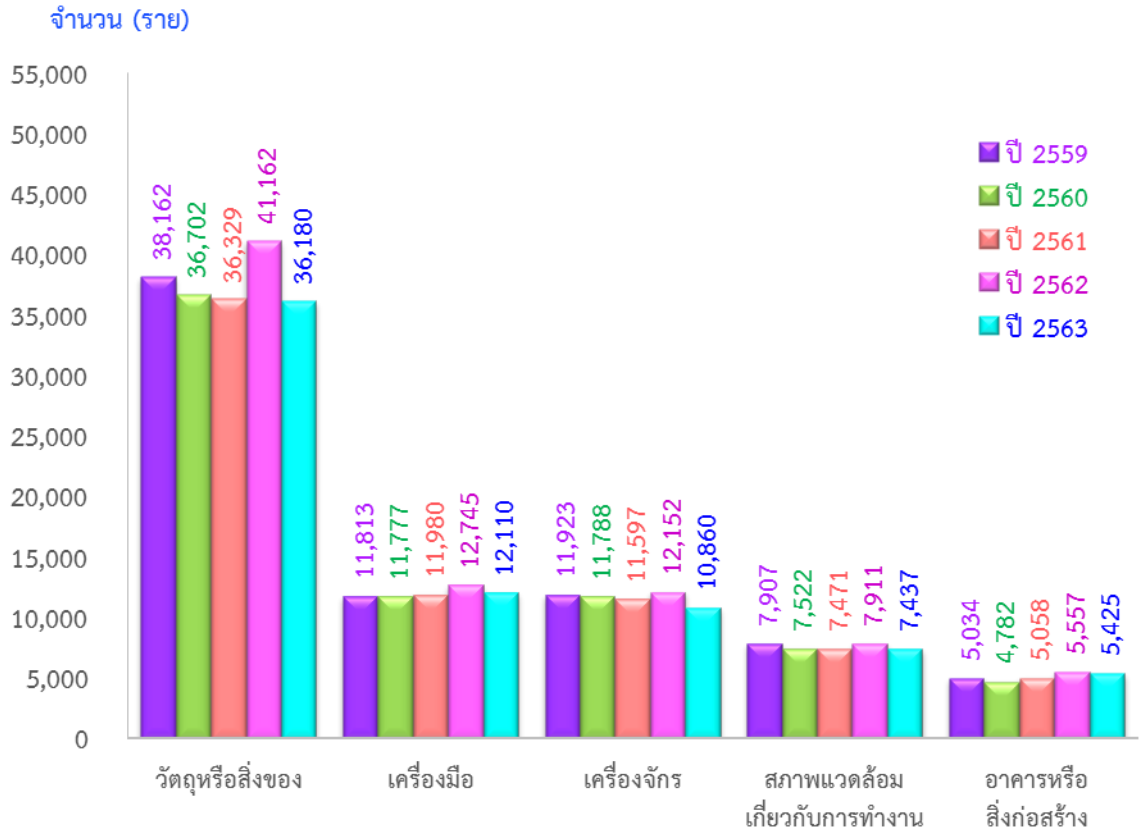

3.4 อวัยวะที่ได้รับอันตราย

พบว่า อวัยวะที่ได้รับอันตรายที่มีจำนวนการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงานสูงสุด 5 อันดับแรก ปี 2559 - 2563 คือ (1) นิ้วมือ/นิ้วหัวแม่มือ โดยเฉลี่ย 5 ปี มีลูกจ้างประสบอันตรายจำนวน 142,742 ราย คิดเป็นร้อยละ 32.26 ต่อปี ของจำนวนการประสบอันตรายทั้งหมด (2) ตา มีลูกจ้างประสบอันตราย จำนวน 60,710 ราย คิดเป็นร้อยละ 13.72 ต่อปี (3) บาดเจ็บหลายส่วน บาดเจ็บตามร่างกาย มีลูกจ้างประสบอันตราย จำนวน 36,405 ราย คิดเป็นร้อยละ 8.23 ต่อปี (4) มือ มีลูกจ้างประสบอันตรายจำนวน 30,028 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.79 ต่อปี และ (5) ขา/หน้าแข้ง/น่อง/เข่า/หัวเข่า มีลูกจ้างประสบอันตราย จำนวน 26,627 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.02 ต่อปี

แผนภูมิที่ 13 อวัยวะที่ลูกจ้างประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน สูงสุด 5 อันดับแรก ปี 2559 – 2563

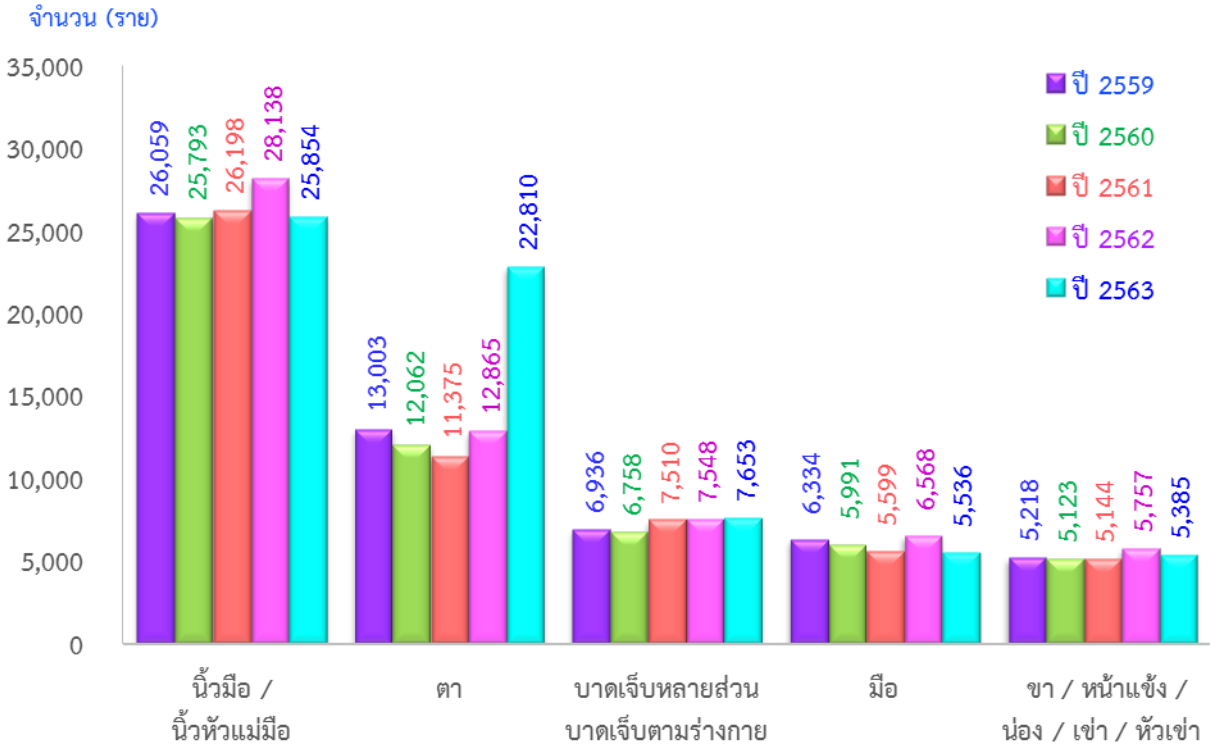

3.5 ผลของการประสบอันตราย

พบว่า ผลของการประสบอันตรายที่มีจำนวนการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงานสูงสุด 5 อันดับแรก ปี 2559 – 2563 คือ (1)บาดแผลลึก โดยเฉลี่ย 5 ปี มีลูกจ้างประสบอันตรายจำนวน 185,916 ราย คิดเป็นร้อยละ 42.01 ต่อปี ของจำนวนการประสบอันตรายทั้งหมด (2) ข้อต่อเคล็ด และการอักเสบตึงตัวของกล้ามเนื้อ มีลูกจ้างประสบอันตราย จำนวน 76,631 ราย คิดเป็นร้อยละ 17.32 ต่อปี (3) กระดูกหัก กระดูกแตก กระดูกร้าว มีลูกจ้างประสบอันตราย จำนวน 56,602 ราย คิดเป็นร้อยละ 12.79 ต่อปี (4) บาดแผลตื้น มีลูกจ้างประสบอันตราย จำนวน 45,048 ราย คิดเป็นร้อยละ 10.18 ต่อปี และ (5) บาดแผลไหม้ มีลูกจ้างประสบอันตราย จำนวน 29,361 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.64 ต่อปี

แผนภูมิที่ 14 ผลของการประสบอันตรายที่เกิดขึ้นกับลูกจ้างที่ประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงานสูงสุด 5 อันดับแรก ปี 2559 – 2563

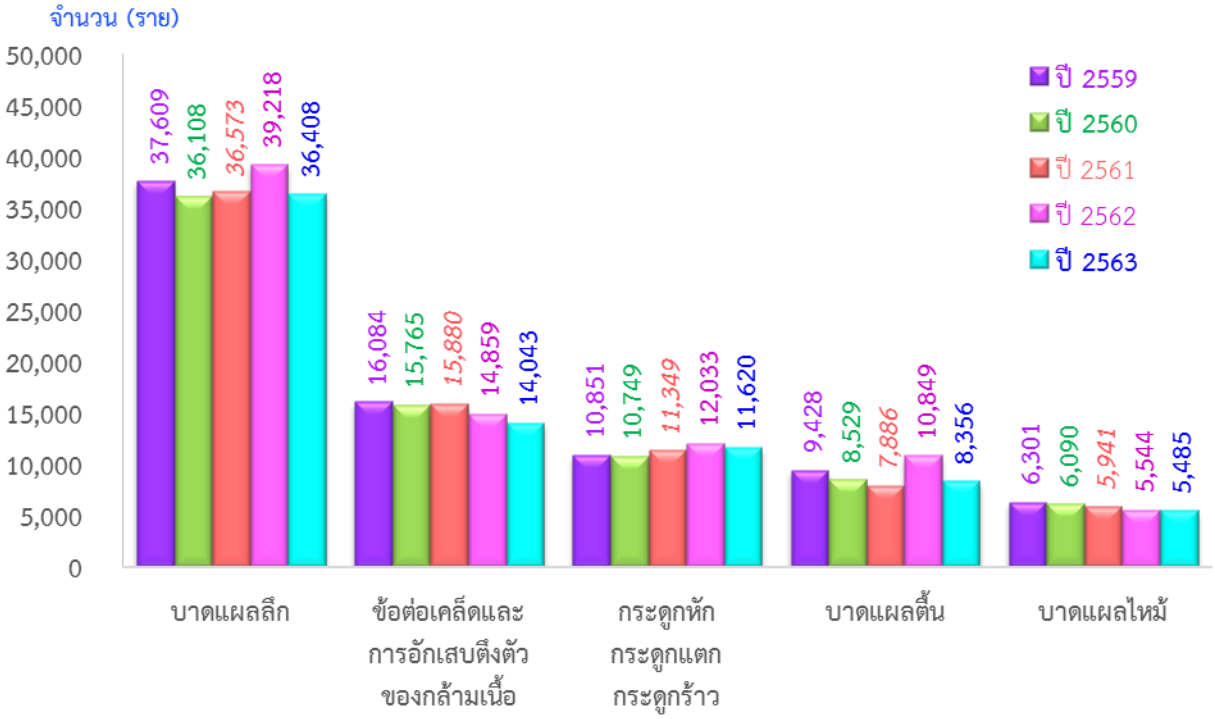

3.6 กลุ่มอายุ

พบว่า กลุ่มอายุของลูกจ้างที่มีจำนวนการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงานสูงสุด 5 อันดับแรก ปี 2559 - 2563 คือ (1) กลุ่มอายุ 25 - 29 ปี เป็นกลุ่มอายุที่มีจำนวนการประสบอันตรายสูงสุด โดยเฉลี่ย 5 ปี มีลูกจ้างประสบอันตรายจำนวน 79,914 ราย คิดเป็นร้อยละ 18.06 ต่อปี ของจำนวนการประสบอันตรายทั้งหมด (2) กลุ่มอายุ 20 - 24 ปี มีลูกจ้างประสบอันตราย จำนวน 71,713 ราย คิดเป็นร้อยละ 16.21 ต่อปี (3) กลุ่มอายุ 30 - 34 ปี มีลูกจ้างประสบอันตราย จำนวน 67,807 ราย คิดเป็นร้อยละ 15.32 ต่อปี (4) อายุ 35 – 39 ปี มีลูกจ้างประสบอันตราย จำนวน 65,938 ราย คิดเป็นร้อยละ 14.90 ต่อปี และ (5) อายุ 40 – 44 ปี มีลูกจ้างประสบอันตราย จำนวน 54,690 ราย คิดเป็นร้อยละ 12.36 ต่อปี

แผนภูมิที่ 15 กลุ่มอายุที่ลูกจ้างประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน สูงสุด 5 อันดับแรก ปี 2559 – 2563

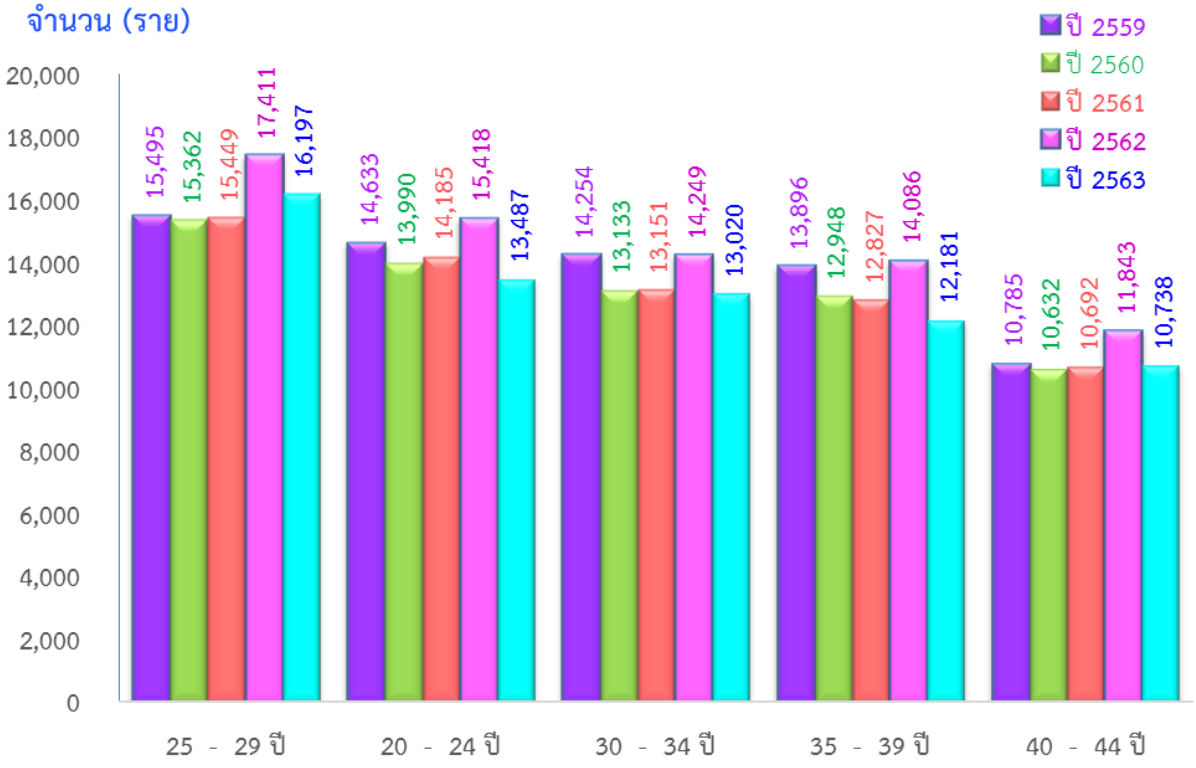

3.7 ขนาดสถานประกอบการ

พบว่า ขนาดสถานประกอบการที่มีจำนวนการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงานสูงสุด 5 อันดับแรก ปี 2559 - 2563 คือ (1) ขนาดสถานประกอบการที่มีลูกจ้างมากกว่า 1,000 คน เป็นขนาดสถานประกอบการที่มีจำนวนการประสบอันตรายสูงสุด โดยเฉลี่ย 5 ปี มีลูกจ้างประสบอันตรายจำนวน 100,450 ราย คิดเป็นร้อยละ 22.70 ต่อปี ของจำนวนการประสบอันตรายทั้งหมด (2) ขนาดสถานประกอบการ 201 - 500 คน มีลูกจ้างประสบอันตราย จำนวน 69,986 ราย คิดเป็นร้อยละ 15.82 ต่อปี (3) ขนาดสถาน ประกอบการ 21 - 50 คน มีลูกจ้างประสบอันตราย จำนวน 55,370 ราย คิดเป็นร้อยละ 12.51 ต่อปี (4) ขนาดสถานประกอบการ 101 – 200 คน มีลูกจ้างประสบอันตราย จำนวน 50,915 ราย คิดเป็นร้อยละ 11.51 ต่อปี และ (5) ขนาดสถานประกอบการ 51 – 100 คน มีลูกจ้างประสบอันตรายจำนวน 46,982 ราย คิดเป็นร้อยละ 10.62 ต่อปี

แผนภูมิที่ 16 ขนาดสถานประกอบการที่ลูกจ้างประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงานสูงสุด 5 อันดับแรก ปี 2559 – 2563

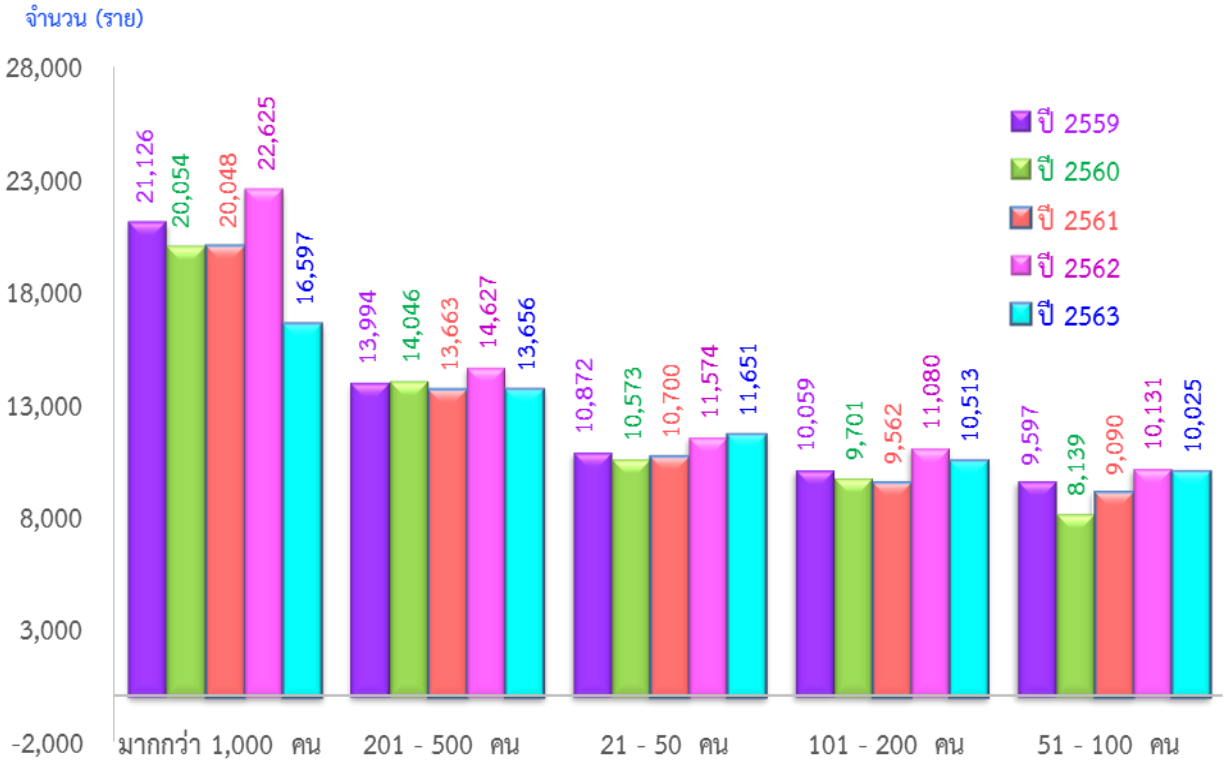

3.8 ตำแหน่งหน้าที่

พบว่า ตำแหน่งหน้าที่ที่มีจำนวนการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงานสูงสุด 5 อันดับแรก ปี 2559 – 2563 คือ (1) ตำแหน่งผู้ปฏิบัติงานในโรงงาน ผู้ควบคุมเครื่องจักร และผู้ปฏิบัติงานด้านการประกอบ เป็นตำแหน่งที่มีจำนวนการประสบอันตรายสูงสุด โดยเฉลี่ย 5 ปี มีลูกจ้างประสบอันตราย จำนวน 121,007 ราย คิดเป็นร้อยละ 26.78 ต่อปี ของจำนวนการประสบอันตรายทั้งหมด (2) ตำแหน่งอาชีพงานพื้นฐาน มีลูกจ้างประสบอันตราย จำนวน 117,880 ราย คิดเป็นร้อยละ 26.09 ต่อปี (3) ตำแหน่งผู้ปฏิบัติงานโดยใช้ฝีมือในธุรกิจต่าง ๆ มีลูกจ้างประสบอันตราย จำนวน 111,021 ราย คิดเป็นร้อยละ 24.57 ต่อปี (4) ตำแหน่งพนักงานบริการพนักงานขายในร้านค้าและตลาด มีลูกจ้างประสบอันตราย จำนวน 46,676 ราย คิดเป็นร้อยละ 10.33 ต่อปี และ (5) ตำแหน่งช่างเทคนิคและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง มีลูกจ้างประสบอันตราย จำนวน 13,970 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.09 ต่อปี

แผนภูมิที่ 17 ตำแหน่งหน้าที่ที่ลูกจ้างประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน สูงสุด 5 อันดับแรก ปี 2559 – 2563

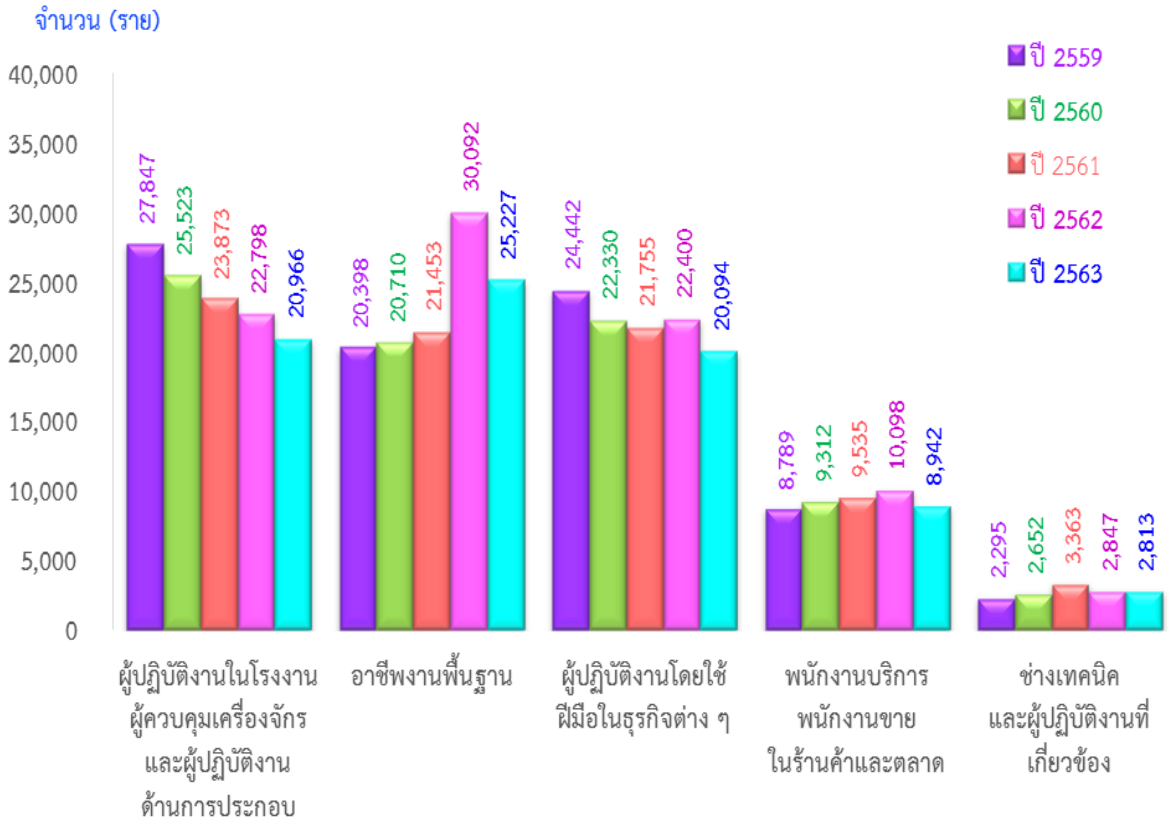

3.9 ประเภทกิจการ

พบว่า ประเภทกิจการที่มีจำนวนการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงานสูงสุด 5 อันดับแรก ปี 2559 คือ (1) ประเภทกิจการก่อสร้าง เป็นประเภทกิจการที่มีจำนวนการประสบอันตรายสูงสุด มีลูกจ้างประสบอันตราย จำนวน 7,129 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.97 ต่อปี ของจำนวนการประสบอันตรายทั้งหมด (2) ประเภทกิจการการผลิตเครื่องดื่ม อาหาร ฯลฯ มีลูกจ้างประสบอันตราย จำนวน 6,158 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.88 ต่อปี (3) ประเภทกิจการภัตตาคาร ร้านขายอาหาร โรงแรม มีลูกจ้างประสบอันตราย จำนวน 5,090 ราย คิดเป็นร้อยละ 5.69 ต่อปี (4) ประเภทกิจการการค้าเครื่องไฟฟ้า ยานพาหนะฯ มีลูกจ้างประสบอัตราย 5,026 ราย คิดเป็นร้อยละ 5.62 ต่อปี และ (5) ประเภทกิจการการผลิตผลิตภัณฑ์พลาสติก มีลูกจ้างประสบอันตราย 3,602 ราย คิดเป็นร้อยละ 4.03 ต่อปี

แผนภูมิที่ 18 ประเภทกิจการที่ลูกจ้างประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน สูงสุด 5 อันดับแรก ปี 2559

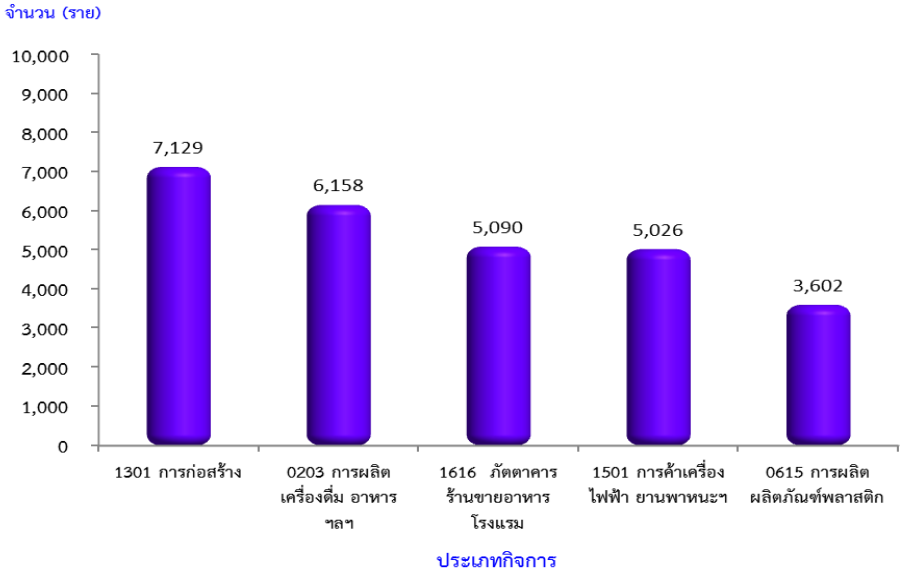

ปี 2560 - 2563 ประเภทกิจการ (ประเภทมาตรฐานอุตสาหกรรมประเทศไทย) ที่มีจำนวนการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงานสูงสุด 5 อันดับแรก ปี 2560 – 2563 คือ (1) ประเภทกิจการการก่อสร้างอาคารที่พักอาศัย เป็นประเภทกิจการที่มีจำนวนการประสบอันตรายสูงสุด โดยเฉลี่ย 4 ปี มีลูกจ้างประสบอันตรายจำนวน 11,453 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.24 ต่อปี ของจำนวนการประสบอันตรายทั้งหมด (2) ประเภทกิจการการผลิตชิ้นส่วนและอุปกรณ์เสริมอื่น สำหรับยานยนต์ มีลูกจ้างประสบอันตราย จำนวน 9,170 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.60 ต่อปี (3) ประเภทกิจการการก่อสร้างอาคารที่ไม่ใช่ที่พักอาศัย รีสอร์ท มีลูกจ้างประสบอันตราย จำนวน 9,147 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.59 ต่อปี (4) ประเภทกิจการการก่อสร้างถนน สะพานและอุโมงค์ มีลูกจ้างประสบอันตราย จำนวน 8,564 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.43 ต่อปี และ (5) ประเภทกิจการการบริการ ด้านอาหาร มีลูกจ้างประสบอันตราย จำนวน 8,404 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.38 ต่อปี

แผนภูมิที่ 19 ประเภทกิจการที่ลูกจ้างประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน สูงสุด 5 อันดับแรก ปี 2560 - 2563

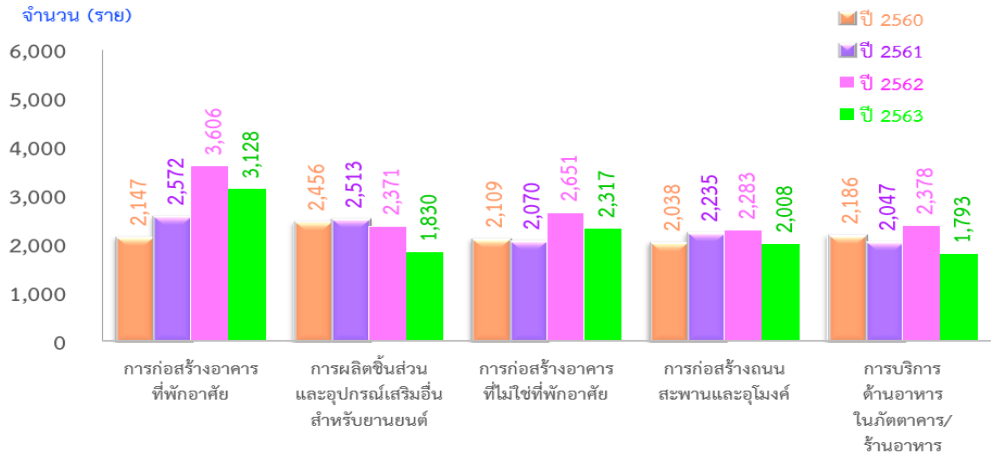

<u>หมายเหตุ</u> มีการปรับเปลี่ยนประกาศกระทรวงแรงงาน เรื่อง ประเภท ขนาดของกิจการ ท้องที่ที่ให้นายจ้างจ่ายเงินสมทบ อัตราเงินสมทบ อัตราเงินฝาก วิธีการประเมิน และการเรียกเก็บเงินสมทบ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2560

3.10 โรคที่เกิดขึ้นตามลักษณะหรือสภาพของงานเนื่องจากการทำงาน

พบว่า โรคที่เกิดขึ้นตามลักษณะหรือสภาพของงานที่มีจำนวนการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงานสูงสุด 5 อันดับแรก ปี 2559 - 2563 คือ (1) โรคระบบกล้ามเนื้อและโครงสร้างกระดูกที่เกิดขึ้นเนื่องจากการทำงานหรือสาเหตุจากลักษณะงานที่จำเพาะหรือมีปัจจัยเสี่ยงสูงในสิ่งแวดล้อมการทำงาน เป็นโรคที่เกิดขึ้นตามลักษณะหรือสภาพของงานหรือเนื่องจากการทำงานสูงสุด โดยเฉลี่ย 5 ปี มีลูกจ้างประสบอันตราย จำนวน 6,642 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.50 ต่อปี ของจำนวนการประสบอันตรายทั้งหมด (2) โรคผิวหนังที่เกิดขึ้นเนื่องจากการทำงาน มีลูกจ้างประสบอันตราย จำนวน 62 ราย คิดเป็นร้อยละ 0.22 ต่อปี (3) โรคที่เกิดขึ้นจากสาเหตุทางกายภาพ มีลูกจ้างประสบอันตราย จำนวน 153 ราย คิดเป็นร้อยละ 0.03 ต่อปี (4) โรคที่เกิดขึ้นจากสารเคมี มีลูกจ้างประสบอันตราย จำนวน 128 ราย คิดเป็นร้อยละ 0.01 ต่อปี และ (5) โรคระบบหายใจที่เกิดขึ้นเนื่องจากการทำงาน มีลูกจ้างประสบอันตราย จำนวน 54 ราย คิดเป็นร้อยละ 0.01 ต่อปี

แผนภูมิที่ 20 โรคที่เกิดขึ้นตามลักษณะหรือสภาพของงานเนื่องจากการทำงาน สูงสุด 5 อันดับแรก ปี 2559 – 2563

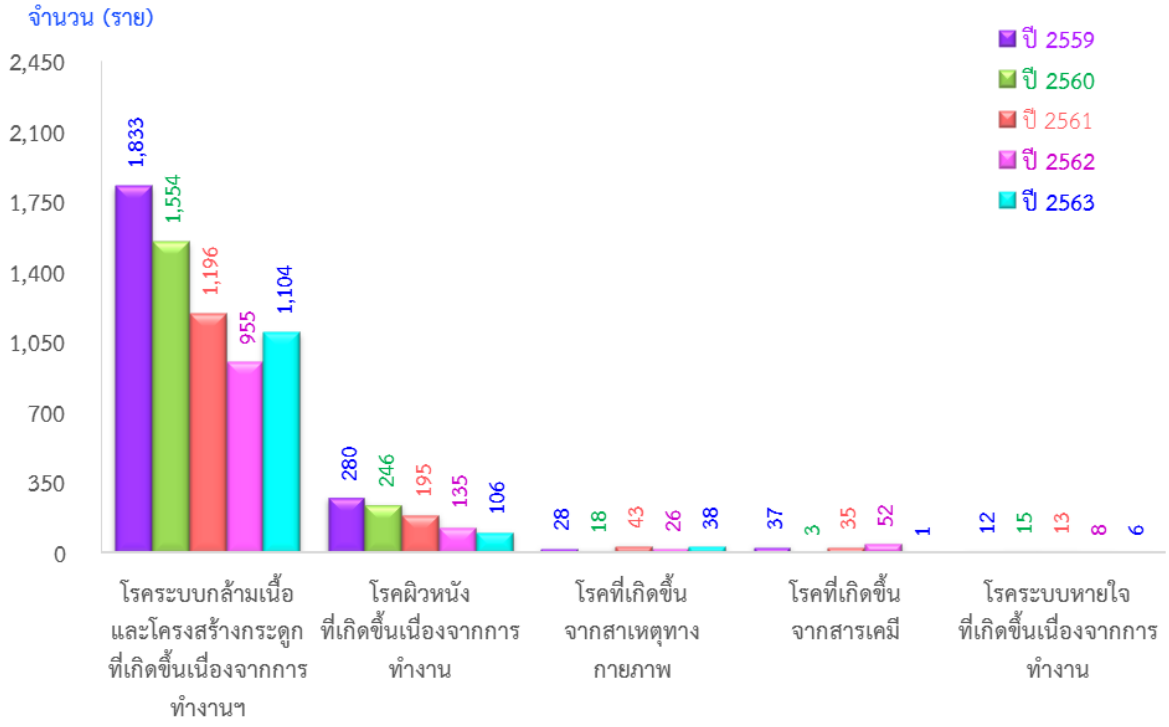

ตารางที่ 2 สถิติการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน จำแนกตามความรุนแรงและโรคที่เกิดขึ้นตามลักษณะหรือสภาพของงานหรือเนื่องจากการทำงาน ปี 2559 – 2563

โรคที่เกิดขึ้นตามลักษณะหรือสภาพของงาน	ความรุนแรง					
	ตาย	ทุพพลภาพ	สูญเสียอวัยวะบางส่วน	หยุดงานเกิน 3 วัน	หยุดงานไม่เกิน 3 วัน	รวม
1. โรคที่เกิดขึ้นจากสารเคมี						
- โรคที่เกิดขึ้นจากตะกั่ว หรือสารประกอบของตะกั่ว	-	-	-	5	121	126
- โรคที่เกิดขึ้นจากคลอรีน หรือสารประกอบของคลอรีน	-	-	-	-	1	1
- โรคที่เกิดขึ้นจากแอมโมเนีย	-	-	-	-	1	1
2. โรคที่เกิดขึ้นจากสาเหตุทางกายภาพ						
- โรคหูตึงจากเสียง	-	-	32	6	42	80
- โรคจากความสั่นสะเทือน	-	-	-	-	2	2
- โรคจากความกดดันอากาศ	-	-	-	2	1	3
- โรคจากแสงอัลตราไวโอเลต	-	-	-	1	67	68
- โรคจากแสงหรือคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า	-	-	-	-	-	-
- โรคที่เกิดขึ้นจากสาเหตุทางกายภาพอื่น ซึ่งพิสูจน์ได้ว่ามีสาเหตุเนื่องจากการทำงาน	-	-	-	-	-	-
3. โรคจากสาเหตุทางชีวภาพ	-	-	-	18	35	53
4. โรคระบบหายใจที่เกิดขึ้นเนื่องจากการทำงาน						
- โรคกลุ่มนิวโมโคนิโอสิสส	2	-	17	3	20	42
- โรคปอดจากโลหะหนัก	-	-	4	1	1	6
- โรคหืดจากการทำงาน	-	-	-	-	1	1
- โรคบิสสิโนสิส	1	-	1	-	-	2
- โรคซิเดโรสิส	-	-	-	-	1	1
- โรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง	1	-	-	-	-	1
- โรคทางเดินหายใจส่วนบนเกิดจากสารภูมิแพ้หรือสารระคายเคืองในที่ทำงาน	-	-	-	-	1	1
- โรคระบบหายใจอื่น ซึ่งพิสูจน์ได้ว่ามีสาเหตุเนื่องจากการทำงาน	-	-	-	-	-	-
5. โรคผิวหนังที่เกิดขึ้นเนื่องจากการทำงาน						
- โรคผิวหนังที่เกิดจากสาเหตุทางกายภาพ เคมี หรือชีวภาพอื่น ซึ่งพิสูจน์ได้ว่ามีสาเหตุเนื่องจากการทำงาน	-	-	1	31	714	746
- โรคด่างขาวจากการทำงาน	-	-	-	-	-	-
- โรคผิวหนังอื่น ซึ่งพิสูน์ได้ว่ามีสาเหตุเนื่องจากการทำงาน	-	-	-	13	203	216
6. โรคระบบกล้ามเนื้อและโครงสร้างกระดูกที่เกิดขึ้นเนื่องจากการทำงานหรือสาเหตุจากลักษณะงานที่จำเพาะหรือมีปัจจัยเสี่ยงสูงในสิ่งแวดล้อมการทำงาน	1	-	3	1,001	5,637	6,642
7. โรคมะเร็งที่เกิดขึ้นเนื่องจากการทำงาน	-	-	-	2	4	6
8. โรคอื่น ๆ ซึ่งพิสูจน์ได้ว่าเกิดขึ้นตามลักษณะหรือสภาพของงานหรือเนื่องจากการทำงาน	-	-	-	2	7	9
รวมทั้งหมด	**5**	**-**	**58**	**1,085**	**6,859**	**8,007**

ตารางที่ 3 สรุปจำนวนการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงานสูงสุดอันดับแรก ปี 2559 – 2563

จำแนกตามประเด็น		ปี 2559	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563
1. จังหวัดที่มีการประสบอันตราย	กรุงเทพมหานคร	24,978 (27.91%)	23,575 (27.32%)	22,658 (26.26%)	25,651 (27.03%)	21,596 (25.24%)
2. สาเหตุที่ประสบอันตราย	วัตถุหรือสิ่งของตัด/บาด/ทิ่มแทง	21,252 (23.75%)	20,660 (23.95%)	20,476 (23.73%)	23,531 (24.79%)	20,749 (24.26%)
3. สิ่งที่ทำให้ประสบอันตราย	วัตถุหรือสิ่งของ	38,162 (42.64%)	36,702 (42.54%)	36,329 (42.10%)	41,162 (43.37%)	36,180 (42.30%)
4. อวัยวะของลูกจ้างที่มีการประสบอันตราย	นิ้วมือ/นิ้วหัวแม่มือ	26,059 (29.12%)	25,793 (29.90%)	26,198 (30.36%)	28,138 (29.65%)	25,854 (30.23%)
5. ผลของการประสบอันตราย	บาดแผลลึก	37,609 (42.03%)	36,108 (41.85%)	36,573 (42.38%)	39,218 (41.32%)	36,408 (42.57%)
6. กลุ่มอายุของลูกจ้างที่มีการประสบอันตราย	กลุ่มอายุ 25 - 29 ปี	15,495 (17.32%)	15,362 (17.81%)	15,449 (17.90%)	17,411 (18.35%)	16,197 (18.94%)
7. ขนาดสถานประกอบการที่มีการประสบอันตราย	ขนาดมากกว่า 1,000 คน	21,126 (23.61%)	20,054 (23.24%)	20,048 (23.23%)	22,625 (23.84%)	16,597 (19.40%)
8. ตำแหน่งหน้าที่ที่มีการประสบอันตราย	ผู้ปฏิบัติงานในโรงงาน ผู้ควบคุมเครื่องจักร และผู้ปฏิบัติงานด้านการประกอบ	27,847 (31.12%)	25,523 (29.58%)	23,873 (27.66%)	22,798 (24.02%)	20,966 (22.09%)
9. ประเภทกิจการที่มีการประสบอันตราย	- รหัสประเภทกิจการ 1301 การก่อสร้าง	7,129 (7.97%)	-			
	- การก่อสร้างอาคารที่พักอาศัย	-	2,147 (2.49%)	2,572 (2.98%)	3,606 (3.80%)	3,128 (3.66%)
10. โรคที่เกิดขึ้นตามลักษณะหรือสภาพของงาน	โรคระบบกล้ามเนื้อและโครงสร้างกระดูกที่เกิดขึ้นเนื่องจากการทำงานหรือสาเหตุจากลักษณะงานที่จำเพาะหรือมีปัจจัยเสี่ยงสูงในสิ่งแวดล้อมการทำงาน	1,833 (2.05%)	1,554 (1.80%)	1,196 (1.39%)	955 (1.01%)	1,104 (1.29%)

จัดทำโดย...
กลุ่มงานกำหนดอัตราเงินสมทบกองทุนเงินทดแทน
สำนักงานกองทุนเงินทดแทน สำนักงานประกันสังคม
กระทรวงแรงงาน
โทร ๐ ๒๙๕๖ ๒๗๓๗ – ๔๓
พิมพ์ : มิถุนายน ๒๕๖๔